

STEKLARNE

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 12

Rogaška Slatina

Oktober 1984

Iz pogovora z direktorjem delovne organizacije

Priznanje kolektivu za delovno vnemo

Ta pogovor z direktorjem Jožetom Pelkom smo zastavili nekoliko drugače. Ob strani smo pustili številke in zastavili vprašanja, kje smo in katere najpomembnejše naloge so pred nami. Iz vsega povedanega je mogoče razbrati predvsem naslednje: »Storiti moramo vse, da kar se da uspešno končamo poslovno leto, ter storiti vse, da bodo investicijska dela potekala po zastavljenem planu. Zavedati se namreč moramo, da smo že takorekoč pred koncem investicijskih del in da se moramo že tako obnašati in pripravljati, kot da bo že jutri zagon novih kapacitet!«

Kako ocenjujete naš sedanji položaj?

»Glede na dejstvo, da so bile skoraj dva meseca naše proizvodne kapacitete za proizvodnjo svinčenega brušena stekla takorekoč prepolovljene, lah-

ko naše poslovne dosežke ob tričetrtletju ocenimo za res dobre. Postavili smo novo kadno peč v rekordnem času in začeli izkoriščati zemeljski plin, kar sta dve pomembni prelomnici v razvoju Steklarne.

Pri tem smo se srečali z začetnimi

Se bodo otroci naših delavcev spet v večji meri odločali za steklarske poklice - foto Z. Novak

Preberite!

<u>Veliko koristnih informacij</u>	3
<u>Skromna rast dohodka</u>	4
<u>Skoraj vse po načrtih...</u>	6
<u>Kritično in zavzeto</u>	7
<u>Dobro delali, a bi lahko boljše!</u>	8
<u>Dogovorjeno uresničevati</u>	9
<u>Kaj bo z izobraževanjem steklarskih tehnikov</u>	9
<u>Prvi uspehi</u>	11
<u>Predstavitvev LB - Splošne banke Celje</u>	12
<u>V septembru 1737 delavcev</u>	13
<u>Josip Čoh</u>	14
<u>Jože Hrepevnik-Ajna</u>	14
<u>Vlado Rusl</u>	14
<u>Hrastničani boljši</u>	15
<u>Letos v Humu na Sutli</u>	15
<u>Nagradna križanka št. 120</u>	16

težavami, kar je zaradi nove tehnologije tudi razumljivo, saj vsaka novost zahteva svoj čas. Vendar, gledano generalno, so sedaj izpolnjeni optimalni pogoji za uspešen proizvodni proces. Z novo pečjo lahko sedaj povečamo izplene svinčevega stekla za 25 do 30%, odpirajo se možnosti za pospešeno proizvodnjo večjih darilnih artiklov in imamo vse pogoje za nemoteno oskrbo vseh brusilnic z gladkim steklom. Prav proizvodnja večjih, težjih izdelkov darilnega programa je bila doslej rak rana naše proizvodnje. Za večje izdelke neustrezna kvaliteta steklene mase pa tudi njene omejene količine so nam onemogočile večjo uspešnost na tem področju. Vedeti je namreč treba, da vsebujejo proizvodni programi zahodnih držav vsaj 50% darilnega programa, ostalo so pa kelihi, kozarci in ostali manjši izdelki. Pri nas je bilo doslej to razmerje zdaleč bolj neugodno.

Katere bodo naše najpomembnejše naloge do konca leta in v začetku prihodnjega leta?

»Preostala dva meseca poslovnega leta je treba izkoristiti kar najbolje! Obseg naročil za kristalin in za svinčeno gladko steklo zaenkrat zdaleč presega naše proizvodne možnosti. Tudi z naročili za svinčeno brušeno steklo smo 'pokriti' do konca leta. Več informacij o prodajnih možnostih pa bo znanih, ko se proti koncu novembra vrnemo iz ZDA – z Market Weeka – tržnega tedna. Tokrat se bo Steklarna v Ameriki prvič predstavila z lastnim stalnim razstavnim prostorom.

Ukrepi in odločitve do zunanjih tržišč morajo biti izredno pretehtane.

Celo Waterford, tovarna ustno pihanega in ročno brušenega kristala z Irske, ki je pojem na tržišču ZDA, se je odločila za delno znižanje cen, kar je javnost sprejela z besedo 'neverjetno'. Na splošno proizvajalci izdelke cenijo...»

Kaj v tej povezavi pomeni naša investicija?

Ta postaja toliko pomembnejša, saj nam bo omogočila zniževanje določenih vrst stroškov na enoto proizvoda. Imeli bomo več prostora pri politiki cen. Razvili bomo kompletno ponudbo – od proizvodnje ustno pihanega kristala in kristalina do možnosti za večjo proizvodnjo izdelkov darilnega programa in večjih količin ostalih vrst stekla, ki jih bo dajala nova tehnologija. Dejansko bo kupec pri nas lahko dobil takorekoč vse na enem mestu. Večja količinska proizvodnja bo omogočila pocenitev proizvodnje in doseganje še uspešnejših poslovnih rezultatov. Dejansko bomo po dokončanju investicije dosegli zdaleč boljšo proizvodno-tehnično raven naših kapacitet, kar je prvi pogoj za večje izplene, za cenejšo proizvodnjo.

Kako investicija poteka?

»V glavnem poteka vse tako, kot je zastavljeno s terminskim planom. Sedaj nas le pesti bojazen, da nam do konca leta ne bo uspelo uvoziti tega, kar smo si zastavili. To pa ne pomeni, da prestavljamo rok za začetek poizkusne proizvodnje. Sprotno in nemoteno opravljanje vseh investicijskih del ima prednost. In prav tako tudi iskanje dodatnih rešitev za pokrivanje prekoračitev! Pravočasen štart in čim manj boleče osvajanje nove proizvodnje sta izrednega pomena.

Ker je to kapitalno intenzivna investicija, povezana z visokimi stalnimi stroški, (amortizacija, zavarovanje, obresti itn.), je predpogoj za uspešno poslovanje čimprejnjše doseganje zastavljenih proizvodnih ciljev.

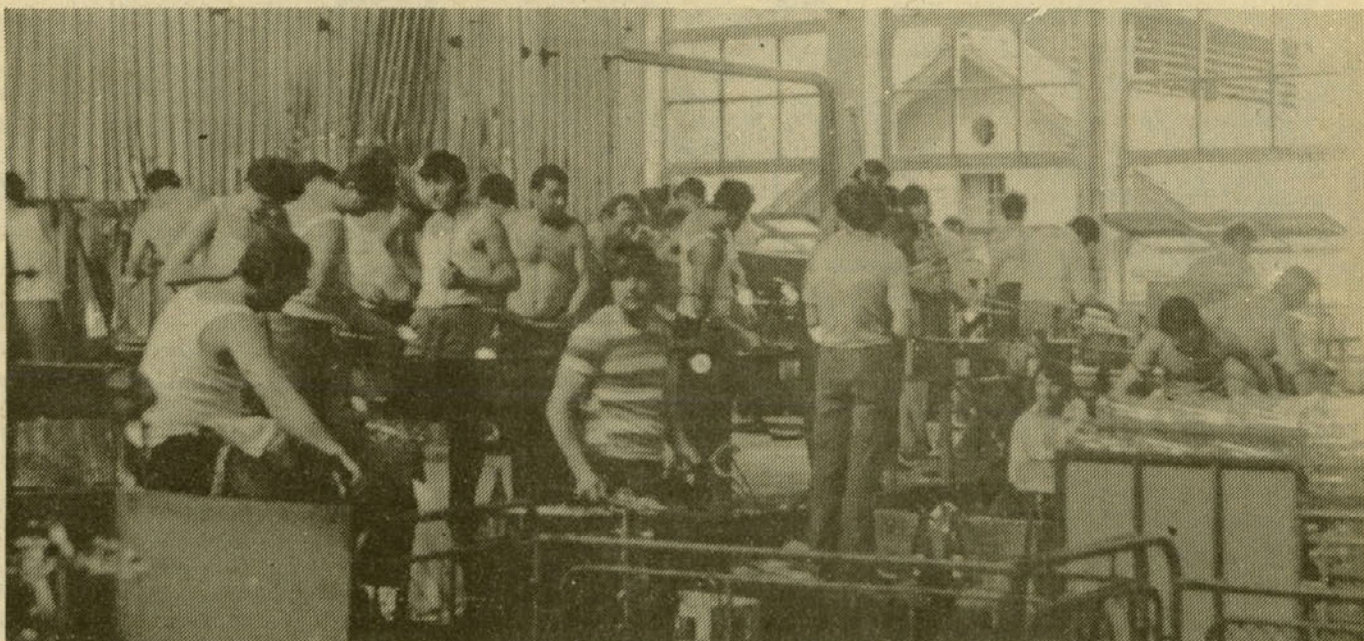
Kakšne težave lahko pričakujemo ob začetku uvajanja nove proizvodnje?

»Začetnim težavam se ne bo dalo izogniti, ker gre za novo in precej zahtevno tehnologijo. Vendar to ni opravilo, da je ne bi čim prej osvojili. Bosta pa nujni strpnost in zaupanje. Prav tako se moramo obnašati in pripravljati tako, kot da začnemo novo proizvodnjo že jutri, oziroma, kot da je ta že tu! Ne smemo si dovoliti nedelavnega odnosa in si misliti, češ, kje je še ves to! Nujne so nenehne razprave in razmišljanje o novostih, ki bodo jutri med nami...»

Z vsemi sklenjenimi pogodbami z dobavitelji opreme je kupljenega tudi precej znanja; dane so garancije, ki jih bodo dobavitelji morali dokazovati. Nemogoče pa je vse to uspešno prenašati na nemotivirane in nezainteresirane ljudi. Zato bo nujna velika mera pripravljenosti in želje ter tudi zahtev kolektiva, da sprejme in vsrka vse novosti in znanje.

Pri tem ne bi bilo napačno, da se spomnimo prejšnjih, ki smo jih nedavno kupili v Italiji. Začetki pri delu z njimi niso bili vzpodbudni, pa smo že bili zelo kritični in nejevoljni. No, sedaj ljudje, ki delajo na teh strojih, že dosegajo zelo dobre proizvodne rezultate. Nekateri so zelo 'zagrizli' v posel, kot temu pravimo, in postali so res mojstri svojega dela, pa jim velja to priznati in za to čestitati!«

Delovni utrip pri peči II je še posebej živahen, saj dela pri njej največ brigad... - foto Z. Novak

Kaj bi še radi posebej poudarili?

»Hotel bi izreči priznanje kolektivu za izredno delovno vnemo in prizadevnost. Na tem področju ni nobenih težav, pa naj gre za delo v izmenah, za nadure ali za nočno delo! Dejansko vlada v kolektivu zdrava klima, kar je temelj za sleherno uspešno delo.

Ena med našimi nalogami pa bo tudi, da preverimo našo organiziranost in učinkovitost. Kajti na nekaterih področjih tudi kdo ni dovolj izkoriščen; vsi delavci niso na svojih mestih in ne dajejo zadovoljivih učinkov. Toda poudarjam, da gre le za peščico ljudi, ki pa vselej niti niso za vse sami krivi. Morda je bilo izrečenih nekoliko preveč splošnih sodb?!«

Kaj lahko napišemo na koncu za povzetek?

»Glede na naš izvoz smo družbeno pomembni. Glede na vrsto proizvodnje in glede na karakter zadovoljeva-

nja potreb pa tega ravno ne moremo trditi. Zaradi tega smo morda nekoliko bolj kot druge 'pomembnejše' proizvodnje prepuščeni sami sebi. Zato so boljše in slabši poslovni dosežki v toliko večji meri odvisni od nas samih. Precej bolj kot nekatere druge dejavnosti pa smo odvisni tudi od svetovnega tržišča. In sodim, da je to dobro.

Kljub temu, da je v bodoče pričakovati padec vrednosti ameriškega dolarja, da vlada na domačem tržišču že močna ponudba tovrstne proizvodnje in da se konkurenca ob padanju življenjske ravni krepi, da je tudi na zunanjih tržiščih konkurenčen boj neizprosna in trd, sem optimist. To zato, ker bomo postali za zaokrožitvijo proizvodno-tehnološkega procesa sposobnejši spopasti se z ostalimi proizvajalci. Pred mnogimi, ki so bolj specializirani, bomo imeli zaradi širine naše ponudbe tudi prednosti.

Več moramo storiti tudi za prodor na tradicionalna evropska tržišča, kamor sodita ZR Nemčija in Francija. Prodreti na taka, sicer po proizvodnji

stekla in njegovi kvaliteti izredno močna tržišča, pa moramo z večjim deležem proizvodnje tudi zaradi prestiža, kajti plasirati svoje proizvode v večji meri na ta tržišča, za kar smo že sprejeli ustrezne ukrepe, je svar našega prestiža in dokazovanja svojih sposobnosti, podobno kot če bi izvozniku čevljev uspelo uspešno prodajati v Italiji. V perspektivi pa se zaradi pocenitve določenih kategorij proizvodnje zopet porajajo možnosti za izvoz v Sovjetsko zvezo, ki je kot največjega zunanjetrgovinskega partnerja naše dežele ne gre prezreti.

Zaradi vsega povedanega vidim jasne perspektive za naš razvoj ter veliko socialno varnost in bodočnost kolektiva. To se že potrjuje tudi v tem, da se otroci naših delavcev zopet v vse večji meri odločajo za steklarske poklice, kar je edino prav. Kajti nam, domačinom, je največ za to, da ta Steklarna posluje z nenehno mislijo na bodoče rodove!«

Z. N.

Skupna seja republiških odborov sindikata delavcev kemične in kovinske industrije Hrvatske ter Slovenije

Veliko koristnih informacij

V četrtek in petek, 4. in 5. oktobra letos, sta zasedala na skupni seji republiška odbora sindikata delavcev kemične in nekovinske industrije SR Hrvatske in SR Slovenije. Dnevni red je bil zelo pomemben in dokaj obširen, čeprav sta bili v ospredju vprašanji o družbenoekonomskem položaju steklarske industrije SR Hrvatske in SR Slovenije ter o inovacijski dejavnosti v tej panogi na Hrvaškem in v Sloveniji.

Program za prvi dan, to je za 4. oktober, so pripravili tovariši iz ROS delavcev Hrvatske. Zbrali smo se v kino dvorani Hum na Sutli, kjer smo bili zares lepo sprejeti. Generalni direktor Steklarne Straža Alojz Malogorski je spregovoril nekaj besed o razvoju te steklarne, potem je sledilo predvajanje filma, posnetega v njej. Po ogledanem filmu, ki je zelo zanimiv in vreden pohvale, smo se napotili na ogled proizvodnje stekla v straški delovni organizaciji. Po ogledu steklarne pa smo se pogovarjali s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in organov samoupravljanja steklarne Straža.

Popoldanska seja je bila v spominskem domu Josip Debeljak s predstavniki skupščine občine Pregrada. Sejo je vodil predsednik ROS Hrvatske Nikola Alujić. V prvi točki dnevnega reda o družbenoekonomskem položaju steklarske industrije SRH in

SRS je tovariš Alujić dokaj kritično ocenil položaj te dejavnosti.

- Dejal je, da je njen položaj slab,
- saj zaostaja za ostalimi dejavnostmi v svoji skupini. Uresničevanje zastavljenih ciljev te industrije je prepočasno, v nekaterih ozidih pa sprotne težave obravnavajo s premalo posluha.

Tudi razprava je potrdila to stališče, saj je prevladovalo mnenje, da so razdrobljenost in neustrezna organiziranost ter manjkajoči kadrovsko-socialni načrti največja ovira za večjo uspešnost te panoge. Razpravljalci so tudi poudarili, da preskrba s surovinami in modernizacija proizvodnje nista zadovoljivi.

Veliko besed je bilo izrečenih o delovnih pogojih dela, ki so še vedno težki, in o nizkih osebnih dohodkih, ki ne ustrezajo zahtevnosti poklica.

Drugi dan, 5. oktobra, smo sejo nadaljevali v Rogaški Slatini. Program je pripravil ROS delavcev kemične in nekovinske industrije Slovenije. Na dnevnem redu je bila inovacijska dejavnost v panogi v obeh republikah. Sejo je predsedoval predsednik ROS Slovenije Franc Šeruga. O razvoju in pomenu občine Šmarje pri Jelsah je spregovoril predsednik izvršnega sveta skupščine Šmarje ing. Branko Pucelj, nakar je govoril o rezultatih gospodarjenja o naši občini.

Tudi uvodno poročilo o inovacijski dejavnosti v panogi v obeh republikah je imel predsednik ROS Franc Šeruga.

- V bodoči praksi bo potrebno natančno določiti, kaj je inovacija in kaj proizvodno delo. Razpravljalci so tudi omenili, da je še vedno premalo delavcev, ki se ukvarjajo z inovativno dejavnostjo, da je to delo premalo nagrajeno, saj morajo nekateri delavci uveljavljati svoje pravice v zvezi z inovacijami na so- dišču združenega dela.

»Z razvojem inovacijske dejavnosti v panogi smo lahko delno zadovoljni,« je dejal, »toda še veliko moramo storiti, da bi bili povsem zadovoljni. Ta dejavnost se je v zadnjih letih razma-

hnila, toda v naši steklarski branži še ni dosegla ciljev, ki smo si jih postavili.

Razpravljalci so ocenili, da imamo na področju ustvarjalnosti veliko samoupravnih aktov in pravilnikov, to-

da bore malo se jih držimo, medtem ko jih ponekod sploh nimamo.

Po končani seji je sledil ogled naše steklarne ter sprejem članov obeh odborov. O razvoju in perspektivah steklarne je spregovoril generalni direk-

tor inž. Jože Pelko, potem pa je spregovoril še predsednik konference osnovnih organizacij sindikata.

V popoldanskih urah smo se razšli z ugotovitvijo, da so takšna srečanja nujno potrebna in koristna!

FRANC ŽUPANIČ

Poletni poslovni rezultati steklarjev

Skromna rast dohodka

Dvakrat letno, ob polletnem periodičnem obračunu in ob zaključnem računu, pripravimo na osnovi podatkov Službe družbenega knjigovodstva informacijo o poslovanju grupacije proizvodnje ostale stekla s šifro dejavnosti 011-219. V to grupacijo so razvrščene vse steklarske organizacije združenega dela, ki ne proizvajajo ravnega ali embalažnega stekla, in se z njimi lahko neposredno primerjamo po uspešnosti.

Zmanjšana dinamika zaposlovanja, skromna rast dohodka ...

Če na kratko analiziramo osnovne značilnosti poslovanja grupacije kot celote, predvsem ugotovimo, da se je dinamika zaposlovanja močno zmanjšala, saj je bilo število zaposlenih ob polletju letošnjega leta le za 1% večje, kot je bilo ob polletju leta 1983. Precej

se je zmanjšalo število zaposlenih v dislociranih ali izločenih brusilnicah Zaječarja, Paračina pa tudi Hrastnika. Gotovo je vplivala na zmanjševanje števila zaposlenih tudi nizka raven osebnih dohodkov v grupaciji, zaradi česar so v nekaterih obratih sicer močno povečali osebne dohodke, vendar je njihovo povprečje še vedno nizko.

Drugi kazalec, ki tudi ni vzpodbuden, sta ustvarjeni dohodek na delav-

ca in njegova rast. Tako povprečni dohodek na delavca, ki je daleč nižji od povprečja v industriji in rudarstvu, kot tudi njega rast, ki je precej nižja od poprečne stopnje rasti in stopnje inflacije, kažeta na nadaljnje slabšanje položaja grupacije.

Pri tem se je zopet poslabšala gošpodarnost poslovanja, še posebej v Sloveniji, saj so porabljena sredstva naraščala hitreje, kot je naraščal celotni prihodek. Hitra rast cen vseh vrst energije, še posebej električne, so v največji meri vplivale na hitrejše naraščanje porabljenih sredstev. Pri tem pa so sredstva za amortizacijo naraščala v povprečju precej počasneje, kot je naraščal celotni prihodek. To pomeni, da na račun manjše amortiza-

Primerjalni podatki o poslovanju in gospodarjenju 47 tozov iz grupacije proizvodnja ostalega stekla (011-219) za obdobje januar-junij 1984 in 1983 (indeksi v oklepajih!)

Temeljne organizacije	Povprečno št. zap. po stan. konec meseca	Dohodek na delavca (dinarjev)	Akumulacija v dohodku (%)	Akumulacija proti porabljenim sredstv. (%)
Povprečje grupacije SFRJ	14.521 (101)	248.795 (143)	14,2 (93)	2,3 (96)
Povprečje grupacije SRS	3.414 (101)	327.413 (136)	14,6 (111)	2,9 (100)
Steklarna »BK« (tozdi I-IV)	1.169 (104)	415.898 (143)	21,4 (91)	9,3 (96)
Steklarna »BK« (tozdi I-VI)	1.352 (104)	384.383 (148)	20,4 (98)	8,9 (110)
Osnovna izdelava	435 (103)	487.678 (141)	22,4 (90)	10,0 (96)
dodelava	169 (101)	325.646 (122)	11,5 (42)	5,5 (39)
Kristal	392 (107)	406.075 (146)	25,0 (111)	13,0 (129)
Dekor	173 (105)	338.895 (171)	17,4 (210)	4,6 (256)
Tehnokristal	84 (102)	182.328 (306)	4,1 (-)	2,2 (-)
Dalmacijakristal	99 (108)	145.631 (349)	2,4 (-)	0,9 (-)
Steklarna Hrastnik	1.129 (99)	334.117 (129)	5,5 (90)	1,8 (95)
ISK Zaječar, OOUR I.	1.446 (117)	374.257 (157)	-	-
Samobor OOUR oblikov.	257 (102)	326.621 (185)	8,0 (149)	3,9 (163)
Ruč-đuv. staklo Skopje	356 (104)	202.604 (108)	6,1 (49)	0,6 (30)
Ruč. trgov. staklo Paračin	1.240 (96)	114.942 (117)	-	-
»Steklo« Slov. Bistrica	367 (105)	369.895 (173)	31,1 (159)	11,2 (204)
»Ukras« Alibunar	199 (109)	228.508 (215)	-	-
Fab. stakla Prokuplje	479 (111)	195.284 (121)	3,4 (21)	1,0 (23)
Oplemenjivanje Samobor ¹	401 (100)	231.238 (122)	0,1 (1)	-
ISK Zaječar, OOUR II. ²	403 (78)	216.093 (159)	8,8 (144)	3,5 (152)
ISK Zaječar, OOUR Kutina	392 (84)	239.949 (241)	0,7 (58)	1,3 (68)
ISK Zaječar, OOUR Sokob.	275 (77)	224.959 (183)	7,8 (244)	1,5 (300)
ISK Zaječar, OOUR Kladovo	310 (91)	183.022 (169)	0,4 (11)	0,1 (17)
ISK Zaječar, OOUR Pehčevo	201 (103)	194.685 (144)	0,9 (-)	0,2 (-)
ISK Zaječar, OOUR Preševo	353 (95)	140.882 (186)	4,9 (181)	0,6 (200)
OZT ISSV Skopje ³	162 (101)	101.225 (141)	-	-
OZT ISSV Kratovo	147 (97)	97.333 (127)	-	-
OZT ISSV, S. izvor Kičevo	207 (103)	-	-	-
OZT ISSV, Kruševo	144 (99)	79.061 (59)	-	-
OZT ISSV Debar	160 (114)	-	-	-

- cije prikazujemo večji dohodek in
- na ta način omogočamo večjo po-
- rabo.

Poslabšanje donosnosti poslovanja in delitvenega razmerja

V tesni povezavi s kazalcem o gospodarnosti poslovanja je tudi donosnost poslovanja, ki kaže delež akumulacije v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi. Donosnost poslovanja se je v primerjavi z lanskim polletjem v celotni grupaciji poslabšala za 4 indeksne točke, medtem ko je ostala v naši delovni organizaciji v grupaciji v Sloveniji na enaki ravni, kar pomeni, da smo na 100 dinarjev povprečno uporabljenih poslovnih sredstev ustvarili enako akumulacijo kot lansko leto.

Kar se tiče delitve čistega dohodka, pa ugotavljamo, da se je letos v grupaciji delež akumulacije v dohodku znižal od 15,2% na 14,2%. To je posledica hitrejšega naraščanja obveznosti iz dohodka (obresti), pa tudi nekoliko hitrejšega naraščanja osebnih dohodkov kot v preteklih letih. Vendar so v povprečju tako v celotni grupaciji kot v grupaciji v Sloveniji nižji, kot je povprečje v gospodarstvu. Še vedno je pa nižja tudi njihova rast.

Povprečno uporabljena poslovna sredstva na delavca so se v grupaciji Jugoslavije povečala za 38%, v grupaciji v Sloveniji pa so se povečala za

48%. Toliko nižji je indeks v Sloveniji zaradi dokončanih investicij.

- Izgube so se v celotnem združenju povečale za 17%, kar pomeni, da je zaposleni »prigospodaril« 37.766 dinarjev izgub. Pri tem so izgube v Sloveniji skoraj petkrat večje, kot so bile lani, je pa njihov znesek na zaposlenega še vedno manjši kot v grupaciji SFRJ.

Naše temeljne organizacije zadovoljivo ...!

V primerjavi s povprečji obeh grupacij lahko zapišemo, da so naši tozdi in tudi delovna organizacija kot celota – kar je prikazano v tabeli posebej – poslovali zadovoljivo. Tako smo dosegli povprečno rast dohodka in izločili za akumulacije precej več sredstev od povprečja grupacije. Prav tako se ni poslabšala gospodarnost poslovanja, saj so porabljena sredstva za vse tozde naraščala počasneje, kot je naraščal celotni prihodek. Tudi naši povprečni osebni dohodki so naraščali hitreje od povprečja, res pa je, da so se nam precej približali tozdi, s katerimi se lahko neposredno primerjamo.

Ocenjujemo, da bodo naši dosežki že ob tričetrtletju precej boljši, saj smo letos v juliju in avgustu dosegli precej boljše rezultate kot lansko leto v teh mesecih, pa tudi izvozni dosežki so letos precej boljši, kot so bili lansko leto, saj je indeks rasti našega izvoza po osmih mesecih tega leta 143.

In prav to dejstvo, visoka rast izvoza

in visok delež izvoženih prihodkov v celotnem prihodku omogočajo naši delovni organizaciji, da dosegamo dobre poslovne dosežke. To pa še ne pomeni, da smo lahko z doseženim zadovoljni. Dohodek na delavca še vedno ni takšen, kot si ga želimo, saj narašča v povprečju v gospodarstvu hitreje, pa tudi v preteklosti so imeli že višji dohodek. Precej vpliva na to tudi sprotna ekonomska politika, ki še vedno ne podpira izvoznih prizadevanj tako, kot je bilo to napovedano in kot to napoveduje dolgoročni program gospodarske stabilizacije. No, o tem pa smo že pisali v prejšnji izdaji »Steklarja« ...!

Boj za dohodek

Skratka, boj za dohodek in za dober položaj na tujem tržišču, vse bolj pa tudi na domačem, bo vse ostrejši! Zadovoljivo bodo lahko poslovali le tisti, ki bodo še znali poiskati trg in ki bodo znali prilagoditi svojo proizvodnjo zahtevam tržišča po količini, kakovosti

LEGENDA POJASNIL:

¹ V nadaljevanju so predstavljene samo brusilnice!

² ISK Zaječar – Industrija stakla i kristala Zaječar

³ OZT ISSV Skopje – OZD Industrija stakla in steklene volne Skopje

* D = dohodek na delavca, A = akumulacija v primerjavi s porabljenimi sredstvi, OD = povprečni čisti osebni dohodek na delavca, U = povprečno uporabljena sredstva na delavca.

Celotni prihodek proti por. sredst. (%)	Povpreč. uporab. na sredst. na delav. (dinarjev)	Izguba na delavca (dinarjev)	Povprečni neto OD (dinarjev)	Mesto v grupaciji			
				D	A	OD	U
144,4 (99)	1.480.523 (138)	37.766 (117)	17.590 (142)	-	-	-	-
155,4 (95)	1.609.747 (148)	21.639 (475)	19.950 (136)	-	-	-	-
237,6 (101)	953.069 (133)	-	21.054 (148)	-	-	-	-
240,8 (104)	879.921 (132)	-	19.949 (148)	-	-	-	-
208,3 (96)	1.086.772 (132)	-	23.105 (149)	4	4	6	23
206,0 (85)	677.067 (129)	-	18.468 (152)	16	9	20	35
309,4 (121)	781.077 (127)	-	20.368 (146)	6	2	14	31
320,8 (111)	1.273.117 (139)	-	19.816 (146)	12	10	15	20
347,0 (117)	341.750 (193)	-	13.432 (144)	33	14	39	45
339,0 (154)	372.389 (115)	-	11.200 (136)	34	22	44	43
133,1 (96)	977.017 (120)	-	18.685 (125)	13	15	19	27
153,4 (98)	2.470.982 (165)	-	-	-	-	-	-
186,7 (103)	663.786 (167)	-	21.705 (160)	15	11	9	36
141,8 (113)	1.880.773 (165)	-	15.324 (116)	29	26	30	12
154,7 (96)	751.754 (138)	25.889 (99)	14.447 (118)	37	-	35	32
206,0 (114)	1.025.831 (135)	-	20.666 (143)	10	3	11	24
187,3 (114)	623.530 (129)	-	20.429 (211)	25	-	12	38
158,0 (93)	647.167 (109)	-	15.759 (142)	30	21	27	37
288,5 (80)	604.120 (136)	-	18.809 (156)	24	-	18	39
115,7 (94)	541.259 (155)	-	17.141 (159)	28	13	24	40
193,7 (108)	1.437.009 (190)	-	15.273 (203)	23	32	31	18
141,3 (86)	1.120.322 (158)	-	13.573 (172)	26	18	38	21
151,1 (107)	690.448 (110)	-	14.853 (145)	32	31	33	34
164,3 (94)	728.525 (171)	-	14.268 (141)	31	30	36	33
129,0 (91)	1.020.112 (158)	-	12.052 (156)	35	25	42	26
143,6 (111)	419.316 (113)	78.877 (239)	16.213 (142)	38	-	25	42
152,0 (92)	90.717 (108)	-	15.213 (110)	39	-	32	47
62,2 (35)	311.224 (168)	156.192 (-)	10.901 (112)	-	-	46	46
160,9 (104)	369.023 (80)	-	8.814 (87)	40	-	47	44
85,4 (46)	432.650 (93)	209.658 (-)	11.674 (130)	-	-	43	41

kot tudi po cenah. Če je ta zahteva doslej veljala predvsem za izvoz, bo poslej vse bolj veljala tudi za domači trg.

- In na to se moramo v naši delovni organizaciji zares dobro pripraviti.
- Še posebej zato, ker bomo po dokončanju investicije močno po-

- večali proizvodnjo. Ni težko ugotoviti, da so kapacitete proizvodnje svinčenega brušenega stekla v naši državi že velike – za domači trg že daleč preobsežne.

Ob predpostavki, da bo življenjski standard še upadal, bo treba vse večji delež proizvodnje prodati na tuje. In le

tisti, ki se bo sposoben podrediti tej zahtevi, ima svetlo bodočnost. Ostalim se obeta pa životarjenje, poslovanje na meji rentabilnosti ali pa z izgubo...

Svetujem, da si podrobno ogledate tabelo z navedenimi podatki in da primerjate naše dosežke s povprečji in z dosežki ostalih sorodnih tozdov!

Kako napredujejo investicijska dela!

Skoraj vse po načrtih...

Vsak dan, ko prihajamo na delo, nam pogled tudi nehote uide na mogočno zgradbo, ki je v preteklih nekaj mesecih zrastle na travniku onkraj Tržiškega potoka. Tudi v naši steklarni imamo občutek, kot da smo na nekem velikem gradbišču in ne v tovarni. Vse povsod se nekaj koplje, betonira, vozi in montira.

Vse pa nas zanima, kaj se skriva za temi novimi mogočnimi zidovi, oziroma betonskimi stenami, kako napreduje gradnja in kdaj se bo pričel proizvodni proces v novi sodobni brusilnici in talilnici...

Dela v polnem zamahu...

Skladiščno proizvodna hala – tako namreč imenujemo novo zgradbo brusilnice in skladišča – je največji med novimi zgrajenimi objekti. Njena površina je okoli 9.660 m² čiste površine. Pritličje tega objekta bo namenjeno predvsem za skladiščenje gotovih izdelkov. Poleg tega je še del prostora namenjenega zaklonišču, sanitarijam ter garderobam. Zgornja etaža pa je izključno namenjena proizvodnji. Tam bodo 4 velike brusilnice, kislinska polirnica, pregledovalnica in popravilnica izdelkov ter umivalnica in polirnica. Za povezavo s sedanji objekti bo služil vezni most, ki ga sedaj montirajo.

Nekaj manjši objekt je talilnica, ki ima 1515 m² površine. Je prav tako dvoetažni. Pritličje je namenjeno zbiranju in drobljenju črepij, transformatorski postaji ter energetski postaji z ventilatorji in kompresorji. Zgoraj bo talilnica stekla in avtomatska proizvodnja steklenih izdelkov.

Edini objekt, ki je že zgrajen, je kotlarna. V njem že montirajo kotel in ostalo opremo, hkrati se tudi montirajo toplovodno omrežje med kotlarno in skladiščno-proizvodno halo. Služilo bo ogrevanju teh prostorov.

Opravljeni so že tudi vsa regulacijska dela Tržiškega potoka od zapornice do mostu za steklarsko šolo. Položen je tudi kolektor s premerom 100 centimetrov. Ta dela je bilo treba opraviti zaradi večje varnosti sedanjih in novih zgrajenih objektov pred poplavljanjem Tržiškega potoka.

Ne manjka težav...

Pri gradnji objektov se pojavljajo tudi različni problemi, zlasti zaradi zamujanja pri dostavah materiala in opreme, pa tudi zaradi nespoštovanja pogodbenih obveznosti posameznih podizvajalcev, do manjših zamud pa prihaja tudi pri gradnji objekta.

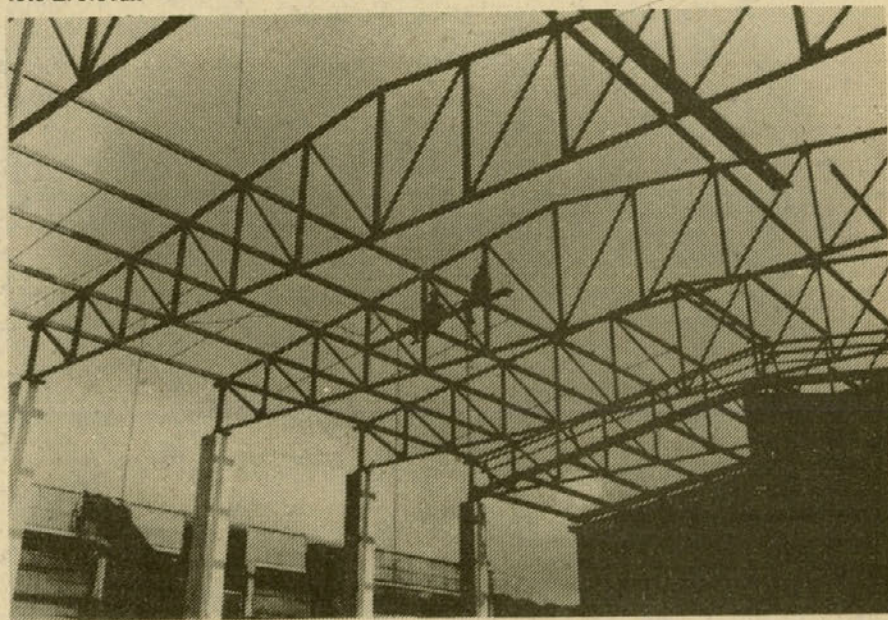
Vse težave rešujemo redno skupaj z nadzornimi organi (Industrijski biro) in z izvajalci. Zlasti pozorno spremljamo potek gradnje glede na terminski plan in izvajalce sproti opozarjamo na morebitne zamude.

- Pred nami vsemi pa je samo en veliki cilj: da čim prej in čim bolj kvalitetno zgradimo objekte in jih predamo proizvodnji, saj se vsi skupaj dobro zavedamo dejstva, kako je čas v bistvu denar! Vsak zamujeni dan nam prinaša velike stroške, s predčasnim začetkom proizvodnje bi se stroški gradnje začeli prej vračati.

Za nas je sedaj prvi cilj, dokončati del skladišča proizvodne hale (okoli 75%), da bo že možna montaža opreme. Montažo brusilnih vreten in kislinske polirnice naj bi začeli že v novembru. Do tega termina pa mora izvajalec opraviti še precej gradbenih obrtniško-inštalacijskih del.

Poleg gradnje objektov pa potekajo na območju steklarne še razna druga dela, ki so z gradnjo neposredno povezana. Tako je potrebno napeljati do nove brusilnice tudi elektriko in toplovod. To pa je bilo otežkočeno, saj potekajo te instalacije (kabelske kinete)

Takole so potekala montažna dela za pripravo strešne konstrukcije nad novo tehnično halo – foto Z. Novak

čez skladišča gotovih izdelkov. Zaradi tega je bilo ovirano delo naših skladiščnikov, vendar smo s skupnim dogovarjanjem in razumevanjem razrešili trudi to težavo.

Sklenjene vse pogodbe z dobavitelji

Skladno z gradnjo objektov se dogovarjamo z dobavitelji domače in tuje opreme. Do sedaj so v glavnem že sklenjene vse pogodbe. V kratkem že

pričakujemo dobavo prvih strojev za kislinsko polirnico. Prav tako so že v izdelavi brusna vretena, katerih izdelovalec je Metalnin tozd Senovo. Prve stroje bi naj montirali že v novembru. Prav tako bodo začeli montirati skladiščne regale in ostalo opremo v skladišču gotovih izdelkov.

Pogodbeni dobavitelj nove elektrokadne peči je nemška tvrdka Horn. Njena dobava in montaža sta predvideni za december in januar. Zraven kadne-elektro peči sta predvideni še

dve proizvodni liniji, med njima ena za proizvodnjo pihanih izdelkov. To naj bi delno dobavili v decembru in delno v marcu prihodnje leto. Druga linija za proizvodnjo stiskanih izdelkov pa naj bi prispela že konec novembra letos.

V izdelavi so tudi dve novi električni hladilnici ter sistem za drobljenje in transport črepinj. Tudi ti stroji bi naj prispeli v steklaro v januarju prihodnje leto.

MIRAN JUNEŽ

Komunisti Steklarske šole po 13. seji CK ZKJ

Kritično in zavzeto

Na poziv CK ZKJ k aktivnosti po 13. seji in k javni razpravi o predlogu sklepov, objavljeni v »Komunistu« in »Delu« 13. julija, se je sekretariat osnovne organizacije ZK Steklarske šole sestal 20. avgusta in sprejel načrt za izvedbo javne razprave v septembru. Vsem komunistom smo predložili načrt aktivnosti in razprav po 13. seji CK ZKJ, ki ga je sprejel sekretariat.

Zagnanost sekretariata...

Sekretariat je imenoval delovno skupino, ki naj bi vodila pogovore z nečlani ZK, bodisi na odprtih sestankih in z neposrednimi pogovori, bodisi v okviru osnovnih organizacij sindikata in mladinske organizacije. Na istem sestanku je bila imenovana delovna skupina za oblikovanje pripomb na predlog sklepov 13. seje CK ZKJ in za oblikovanje delovnih nalog oziroma sklepov.

Sredi septembra se je sekretariat po-

novno sestal in ocenil potek pogovorov z nekomunisti in odziv komunistov na predlog sklepov 13. seje CK ZKJ. Delovna skupina je poročala o svojem delu. Pripravili so anketne vprašalnike, ki so jih posredovali nečlanom. Žal je bil odziv izredno slab. Člani sekretariata menijo, da nečlani niso zainteresirani za takšno obliko izjavljanja svojih mnenj predvsem zato, ker se bojijo sankcij. Zato smo sklenili, da morajo prihodnjič izbrati ustreznejše metode za ugotavljanje mnenj nečlanov.

Brezhibna kakovost je zahteva, se nenehno srečujemo! – foto Z. Novak

- Na seji osnovne organizacije ZK
- 28. septembra smo razpravljali o
- predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ.
- Na sestanek smo vabili tudi nečlane, vendar se je udeležil le en komunist.

Razprava je bila poglobljena, odkrita in obrnjena k lastnim problemom. V razpravi so sodelovali vsi komunisti osnovne organizacije. Ker je bila vsebinsko bogata, povzeman misli nekaterih razpravljalcev!

Kaj so povedali razpravljalci!

Poročilo sekretarja je bilo tesno povezano z delom naše osnovne organizacije ZK. V poročilu je poudaril, da se prehitro zadovoljujemo s sprejemanjem obvezujočih sklepov, nato pa jih ne uresničujemo. Na sestankih je premalo dialoga, boja, mnenj, ponujanja argumentov za svoja stališča in podobno.

Ker nekaterih sklepov ne uresničujemo, se nam dogaja, da se večkrat vračamo k istim vprašanjem in problemom in ponavljamo ista stališča in sklepe...

Niso redki primeri, da so komunisti na sestankih zelo »glasni«, ko pa pride na vrsto akcija, se sprevržejo v tihe oportuniste...

Ugotovil je, da se površno lotevamo kontrole nad uresničevanjem sklepov in zato ne kličemo na odgovornost člane, ki se niso zavzemali za uresničevanje sprejetih sklepov.

Številne pripombe...

Tehnični vodja Mihael Kolar je poudaril, da zahtevne proizvodnje, vezane na izvoz, stabilizacije in novih programov ne moremo kvalitetno izpeljati brez strokovnih kadrov, ki bodo skrbeli za izboljšavo tehnologije proizvodnje in šole.

Mojster steklopihalec Jože Vrtilj je poudaril nesistematičnost učenja steklarskih kadrov. Kampanjsko učenje brez finančne osnove in čvrstega programa razvodeni vsako delo.

Mirko Anderlič se strinja, da je treba vedno nove kadre usposabljeni, toda že usposobljene kadre je treba na en način zadržati, predvsem s stanovanji.

- Predsednik osnovne organizacije sindikata poudarja, da so člani v izvršnem odboru neaktivni. V vsaki akciji po sestankih so neenotni in za delo ostaja vedno osamljen.
- Tako je bilo v akciji za rekreacijski center na Boču, pri nakupu prikoliče, v izvedbi srečelova.

Učitelj praktičnega pouka Remi Kočica je govoril o liku komunista, o informiranosti članstva in o medsebojnih odnosih kot izredno važnem dejavniku medsebojnega sodelovanja. V nadaljevanju pa je dejal: »Premalo je tovarštva in strpnosti. Prehitro je vsak

užaljen – ne posluša drugih predlogov – in izgubi živce. Predvsem vodstveni kader mora delati tako, da z argumenti uveljavi svoje zamisli in ne s silo, s kričanjem.«

Namestnik sekretarja osnovne organizacije ZK Janko Štefančič se strinja, da je v zadnjem obdobju delo članstva nekoliko bolj aktivno, je pa še vedno precej takšnih, ki samo kimajo. Podpira politične šole, kritiziral pa je tiste, ki so take šole končali, so pa sedaj nedelavni.

Predsednik osnovne organizacije ZSMS zaposlenih Marjan Krizmanič je govoril o delu mladih, o vzrokih za njihovo nezainteresiranost mladih in o sprejemanju mladih v ZK. Med drugim pravi, da je največ izgovorov zaradi visoke članarine, pomanjkanja časa in problematičnih delovnih pogojev, saj se mladi vozijo v šolo in iz nje.

Vzgojitelj Marjan Čuješ ni soglašal, da so to glavni vzroki za nezainteresiranost mladih, temveč so to izjave posameznikov, ki mečejo vse v en koš

zaradi nekaterih negativnih pojavov med člani ZK, ki za svoje neodgovorne delo niso kaznovani. To početje tudi cerkev izkorišča za svojo propagando. Našel je nočne cerkvene poroke komunistov, birme, obhajila, krstivte otrok članov ZK. Opozoril je na vstopanje v Zvezo komunistov zaradi obetov o boljšem položaju, ker s tem kvadrirajo ugled pošteni članom in sploh organizacije. Govoril je še o samoupravni organiziranosti učencev v šoli in domu ter o delu sveta šole.

Enotno sklepno mnenje

Na koncu so člani osnovne organizacije ZK izrazili enotno mnenje naj razpravo uporabimo kot osnovno gradivo za izoblikovanje sklepov.

Komisija za oblikovanje sklepov je že pripravila predlog sklepov, ki bodo potrjeni na naslednji seji osnovne organizacije ZK in objavljeni v »Steklarju«.

MIROSLAV BRADIČ,
sekretar OO ZK Steklarske šole

Delovanje mladinske organizacije v Steklarski šoli

Dobro delali, a bi lahko bolje!

Mladinska organizacija Steklarske šole deluje že vrsto let zelo uspešno. Delovna je na vseh področjih družbenega, športnega in kulturnega življenja. V njenem okviru deluje tudi več komisij, s pomočjo katerih se poskušamo vključiti v zunanji svet mladih.

V preteklem šolskem letu smo se udeležili raznih tradicionalnih pohodov, športnih srečanj in tekmovanj, nosili smo zvezno štefeto mladosti in se udeležili proslave v počastitev Dneva mladosti v Beogradu. Ob vsakem prazniku smo organizirali proslave ali pa smo na njih sodelovali z več kulturnimi točkami.

Organizirali smo dve predavanji in se ju udeležili v polnem številu. V maju smo gostili mladince, ki so se udeležili mladinske politične šole občinske konference ZSMS Šmarje pri Jelšah. V osnovni organizaciji je delovalo več krožkov, med njimi tudi marksistični krožek, ki je bil v naši občini.

Organizirali smo več prostovoljnih akcij za urejanje okolice šole in doma ter drugih območij. Nekoliko slabše smo se izkazali pri evidentiranju mladincev mladinske delovne brigade, saj smo evidentirali le učence z večnimi problemi v šoli, ki pa se akcij zaradi tega niso mogli udeležiti.

Da pa se ne bi samo hvalili, naj naštejemo še probleme, s katerimi smo se ukvarjali. To je zlasti vprašanje o steklarskem tehniku, s katerim se zadnje čase zelo pogosto srečujemo, ga po-

skušamo rešiti, vendar nam niti s pomočjo republiške konference ZSMS to še ni uspelo.

Žal nam ni v celoti uspelo izpolniti delovnega programa, ki smo si ga zastavili na začetku šolskega leta.

Izrekli smo več pohval in podelili več nagrad najprizadenejšim mladincem na LDA; tudi za spodbudo drugim, da bi se v bodoče udeleževali takih akcij.

Na Dan mladosti pa je prejela naša osnovna organizacija ZSMS v Trepčah priznanje s srebrnim znakom ZSMS, ki ga podeljuje občinska konferenca ZSMS najzaslužnejšim organizacijam v občini, dobili smo jo zaradi dobre organiziranosti in vsestranske aktivnosti osnovne organizacije.

V začetku oktobra smo se mladinci Steklarske šole zbrali na programskovolilni konferenci in na njej izvolili novo predsedstvo osnovne organizacije, ki je sestavljena takole: predsednica Ksenija Gorjup, njen namestnik je Klemen Peček, tajnica pa je Marija Sinkovič.

Na konferenci smo sprejeli tudi delovni program osnovne organizacije za šolsko leto 1984/85. Namestnica pred-

sednika je na konferenci poročala o delovanju mladinske organizacije učencev Steklarske šole v preteklem šolskem letu in med drugim dejala, da je najpomembnejša naloga mladincev učenje, hkrati pa je poudarila, da želimo aktivnost mladih na vseh področjih ter zavzetost slehernega člana. Potrebujemo take mladince, ki so pripravljene delati v naši osnovni organizaciji ter v širšem okolju.

KSENIJA GORJUP

Takole izdeluje podstavek keliha mojster Josip Mališ... – foto Z. Novak

Komunisti o sklepih 13. seje CK ZKJ

Dogovorjeno uresničevati!

V vseh osnovnih organizacijah in drugih organizacijskih oblikah ZK širom po Jugoslaviji so v mesecu septembru in oktobru potekale javne razprave o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ o nadaljnjih aktivnostih Zveze komunistov na področju premagovanja nakopičenih gospodarskih in drugih težav.

Centralni komite ZKJ je na 13. seji 12. in 13. junija razpravljal o perečih vprašanjih pri uresničevanju vodilne vloge ZKJ ter o krepitvi njene idejne in akcijske enotnosti. Kritično je obravnaval lastno prakso in stanje v družbi ter pomanjkljivosti v delovanju zveze komunistov. Sprejel je predlog sklepov kot osnovo za razpravo v vseh organizacijah zveze komunistov.

To je eden med redkimi primeri v dosednji praksi delovanja CK ZKJ, da se da predlog sklepov pred dokončnim sprejetjem v javno razpravo vsemu članstvu. Glavni razlog za to pa je v dosednji praksi, ki je pokazala, da se veliko sklepov in stališč ne uresničuje predvsem zaradi njihovega odtujenega sprejemanja v najvišjih partijskih organih, brez možnosti članstva, da bi vplivalo na njihovo vsebino.

Celotno gradivo, ki je bilo predloženo v javno razpravo, je vsebinsko razdeljeno na dva dela. Prvi del se nanaša na naloge komunistov za uresničevanje programa dolgoročne gospodarske stabilizacije, drugi del obravnava naloge zveze komunistov in njeno odgovornost za stanje, v kakršnem se je sedaj naša družba, seve-

da s poudarkom na krepitvi idejne in akcijske enotnosti zveze komunistov.

Dosedanja praksa na področju uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, ki je bil sprejet v vseh samoupravnih in političnih organizacijah in ki celovito ureja nadaljnji gospodarski, samoupravni in politični razvoj celotne družbe, je pokazala, da program še vedno ni postal vodilo za vsakdanje delo. Splošna ugotovitev je, da se program prepočasno uresničuje. Še vedno je veliko nasprotovanj posameznim rešitvam, ki jih program vsebuje in ki zahtevajo korenite spremembe v dosedanjem obveščanju. Pri tem lahko ugotovimo, da tudi komunisti niso naredili vsega, kar bi lahko, in da so prepogosto stali ob strani, namesto da bi se dejavno vključevali v uresničevanje njegove vsebine.

Ugotavlja se, da je še vedno preveč oportunitizma, da posamezniki in organizacije združenega dela trdovratno vztrajajo na že pridobljenih pozicijah, čeprav to pogosto ni rezultat boljšega in kvalitetnejšega, temveč posledica žal še vedno monopolnega položaja in neenakih pogojev za gospodarjenje. Razne oblike medsebojnega izsiljevanja, nerazumno dvigovanje cen na domačem tržišču, uveljavljanje delnih interesov, zapiranje za republiške, občinske in celo tozidske plotove in podobno so prav gotovo pojavi, ki ne vodijo v stabiliziranje gospodarstva in v njegovo večjo prodornost na tujih tržiščih. Hkrati smo priče nenehnemu več-

nju socialnih razlik med zaposlenimi in padanju življenjskega standarda, kar nikakor ne spodbuja boljše delo. Največkrat delavčev osebni dohodek ni odvisen od tega, kako in koliko dela, temveč je odvisen od tega, kje dela.

V javnih razpravah so komunisti kritično ocenili svoje dosedanje delo in zavzetost v okolju, v katerem živijo in delajo. Prav tako so spregovorili tudi o oceni vseh oblik partijskega organiziranja – od občinskega komiteja do centralnega komiteja ZKJ. O njihovem delu je bilo do sedaj bolj malo rečenega, čeprav komunisti z njim vedno in v celoti tudi niso bili zadovoljni. Posebno kritično so govorili o osebni in kolektivni odgovornosti, o delovanju komunistov v samoupravnem in delegatskem sistemu, o kadrovanje v ZK in na različne odgovorne funkcije v organizacijah in družbi, kar vse naj prispeva h krepitvi idejne in akcijske enotnosti zveze komunistov. Razni negativni pojavi in nezgledno obnašanje komunistov v lastnih vrstah so namreč povzročili, da je ugled komunistov med delavskim razredom upadel, zato bo treba storiti vse, da si zveza komunistov zagotovi mesto in vlogo, ki ji gre v naši samoupravni socialistični družbi.

V javni razpravi so komunisti podprli predlagane sklepe CK ZKJ z ugotovitvijo, da je nujno nadaljevati zavzeto delo na posameznih področjih in vztrajati, da bodo sklepi dosledno uresničeni.

J. A.

Š problemske konference o usmerjenem izobraževanju

Kaj bo z izobraževanjem steklarskih tehnikov?

V juniju je bila v Ljubljani na pobudo republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije problemska konferenca o usmerjenem izobraževanju. Konference so se udeležili mladi iz vseh predelov Slovenije in predstavniki Zavoda SRS za šolstvo. **Tudi naša občinska konferenca ZSMS je delegirala delegata.**

Že več pogovorov...

O problemih usmerjenega izobraževanja smo se na OK ZSMS večkrat pogovarjali. Ker pa imamo samo eno srednjo šolo v naši občini (Steklarska

šola - Rogaška Slatina), smo tudi v Steklarski šoli organizirali pogovor s predstavniki družbenopolitičnih organizacij steklarne »Boris Kidrič« in Steklarske šole, ki so se ga udeležili tudi podpredsednica RK ZSMS Saša Dragoš, predsednik medobčinskega sveta za celjsko regijo Bogdan Čepič in sekretar ter predsednik OK ZSMS Šmarje. Sestanka so se udeležili tudi nekaj predavateljev in vzgojitelja ter člani predsedstva osnovne organizacije ZSMS Steklarska šola - učenci.

Takrat smo izpostavili predvsem neurejene malice za učence, slabo organiziranost praktičnega pouka za pihalce na Steklarski šoli in vprašanje tehničnega oddelka. Glede malice smo se dogovorili, da učenci, ki so štipendisti Steklarne, lahko malicajo v Steklarni (za tretji letnik). Praktični pouk je po dolgem času normaliziran, medtem ko je vprašanje tehničnega oddelka še odprto. Takrat je bil izpostavljen predvsem problem zaradi premajhnega števila učencev, ki bi se želeli izobraževati za steklarskega tehnika, in kadrovske potrebe. Predlagano je bilo, da bi morali začeti akcijo za izobraževanje kadrov tudi za druge steklarne v Jugoslaviji. Tu pa ni bilo dosti storjenega; ali pa je bilo, vendar ni nikakršnih rezultatov.

Predvsem o tem problemu je razpravljala na problemski konferenci v Ljubljani naš delegat Darko Rupret. Povzemam razpravo!

Naš delegat je povedal...

»V občini Šmarje pri Jelšah imamo samo eno šolo srednjega usmerjenega izobraževanja. To je Steklarska šola.

V šolskem letu 1981/82 (prvo leto usmerjenega izobraževanja) je bil objavljen razpis za izobraževanje od II. do V. zahtevnostne stopnje, torej od pomožnega steklarja do steklarskega tehnika.

V prvih treh letih smo se dijaki, ki smo se prijaviли za izobraževanje po V. stopnji, izobraževali skupaj z dijaki IV. stopnje izobraževanja (kar je glede na program normalno). Obljube, da ob določenih pogojih nadaljujemo izobraževanje za tehnike, so nas izneverile. Šele po drugem letniku smo izvedeli, da oddelka tehnikov ne bo. Zakaj te informacije ni bilo v prvem letniku, ko so bile možne preusmeritve, nihče ne ve! Šola se izgovarja po svoje, štipenditor se izgovarja po svoje, žal pa nihče ne pove konkretnega odgovora... Učenci končujemo tretji letnik, torej IV. zahtevnostno stopnjo, za V. stopnjo pa še do danes ni pripravljen program (čeprav je bil oddelek razpisan)!

Zaradi izgovorov (PIS - posebna izobraževalna skupnost - ne dovoli izobraževanja, češ da ni kadrovske potrebe, da ni dovolj kandidatov) je predlagano, naj bi bil oddelek vsaki dve leti

ali na tri leta. Toda tudi tega nihče ne zagotavlja. Ob tem se zopet pojavljajo težave - če bo izobraževanje za V. zahtevnostno stopnjo vsakih nekaj let, bodo imeli dijaki težave s služenjem vojaškega roka; težave bodo z ustvarjanjem družine v tem času; nekajletno delo v proizvodnji bo zmanjšalo zanimanje za izobraževanje, saj prekinitev šolanja pomeni pozabljanje znanja in spremembe, ki onemogočajo šolanje.

Mislim, da se ne moremo zadovoljiti z odgovorom: 'Tako je in ne bo drugače!' Ne moremo se strinjati z nezainteresiranostjo šole in štipenditorja. Gotovo ni res, da združeno delo (konkretno steklarne) kadrov V. zahtevnostne stopnje ne potrebujejo. Steklarska šola je edina te vrste v Jugoslaviji, steklarn pa je kakšnih deset. Poleg tega steklarna »Boris Kidrič« v Rogaški Slatini z novo investicijo predvideva leta 1986 550 novih delovnih mest in zato bodo takšen kader zagotovo potrebovali. Kje bodo kader dobili, ne vemo. To se sprašujeta tako občinski kot tudi republiški izvršni svet.

Velja povedati, da onemogočanje šolanja po V. zahtevnostni stopnji preprečuje tudi nadaljnje šolanje v tej smeri, kajti kemijska usmeritev ne daje dovolj znanj iz steklarstva. Prav tako ni res, da dijaki, ki se še želimo izobraževati, nočemo delati v neposredni proizvodnji. Mi to vsekakor želimo in moramo do podrobnosti spoznati svoj osnovni poklic, šele potem bomo lahko pripravljeni sprejemati odgovornejše funkcije.

Z letošnjim vpisom zopet dobivamo kandidate za izobraževanje po V. stopnji. Toda tudi njim nihče ne da konkretnega odgovora, kako bo s tem izobraževanjem. Bojim se, da bodo to zvedeli prepozno. Tako, kot smo zvedeli mi!

Danes vedno znova poslušamo, kako nizko kvalifikacijsko strukturo steklarjev imamo; da nimamo ustrezne kvalitete dela zaradi nepravilno usmerjene kadrovske politike, ker ne

znamo dolgoročno planirati. Ali kdo kaj stori za ublažitev tega problema? V našem primeru ne!

Mislim, da bi nam izobrazba V. stopnje prinesla več znanja; pri delu bi bili zagotovo uspešnejši in s tem veliko več pripomogli k razvoju delovne organizacije.

Problemi tudi drugod!

Tudi na drugih šolah se pojavljajo podobni problemi kot na Steklarski šoli, za kar pa ona ni krivec. To so predvsem: prenatrpanost programa, enakost in ponavljanje snovi določenih predmetov, pomanjkanje in nevaliteta učbenikov in ostalih pripomočkov (predvsem za angleščino, geografijo, samoupravljanje s temelji marksizma, osnove tehnike in proizvodnje) in površnost predelave snovi.

Ugotovljeno je bilo: da so učbeniki napisani tako, da učenca ne navajajo na razmišljanje; da pedagoški delavci niso dovolj nagrajeni za svoje delo; da ni avtorjev, ki bi bili pripravljeni napisati učbenik; da v dvojezičnih šolah skoraj ni dvojezičnih učbenikov...

Pojavili sta se vprašanji: Ali sta diplomirani učencev, ki so končali izobraževanje po starem programu, in učencem, ki so se izobraževali po programu usmerjenega izobraževanja, enakovredni? Ali lahko šole podaljšajo pouk in zahtevajo, da se dobo, ko je bil dijak v bolniškem staležu, nadomešča?

Na prvo vprašanje so tovariši z Zavoda SRS za šolstvo in delegati odgovorili vsaj delno pritrdilno, čeprav je velika razlika med stari in novimi programom izobraževanja. Omenjeno je tudi bilo, da bodo bolj proizvodne delovne organizacije še vedno rajši zaposlovale tiste, ki so se izobraževali po starem programu, ker imajo več prakse. Na drugo vprašanje pa, žal, niso odgovorili niti pozitivno niti negativno (ker so ostali tiho).

Po končani konferenci so se delegati razšli vsak na svoj konec Slovenije!
DARKO RUPRET

Britiga Zrneša med spenjanjem kartonske embalaže - foto Z. Novak

Ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti

Prvi uspehi...

Že nakaj časa se trudimo v naši delovni organizaciji vpeljati sistem pridobivanja in preizkušanja z delom pridobljene delovne zmožnosti. Oglejmo si, do kod smo prispeli v naših prizadevanjih!

Čeprav smo v našem glasilu že pisali o tem, kaj je to z delom pridobljena delovna zmožnost, najbrž ne bo odveč, to še enkrat ponoviti.

Z delom pridobljeno delovno zmožnost predstavljajo tista strokovna znanja, sposobnosti in spretnosti, ki jih je delavec pridobil oziroma razvil z uspešnim končanim usposabljanjem z delom.

Za z delom pridobljeno delovno zmožnost se prav tako šteje tudi uspešno opravljanje del oziroma nalog v neposrednem proizvodnem ali dru-

gem procesu, kar pa se mora ugotoviti na način in po postopku, določenem v samoupravnem splošnem aktu.

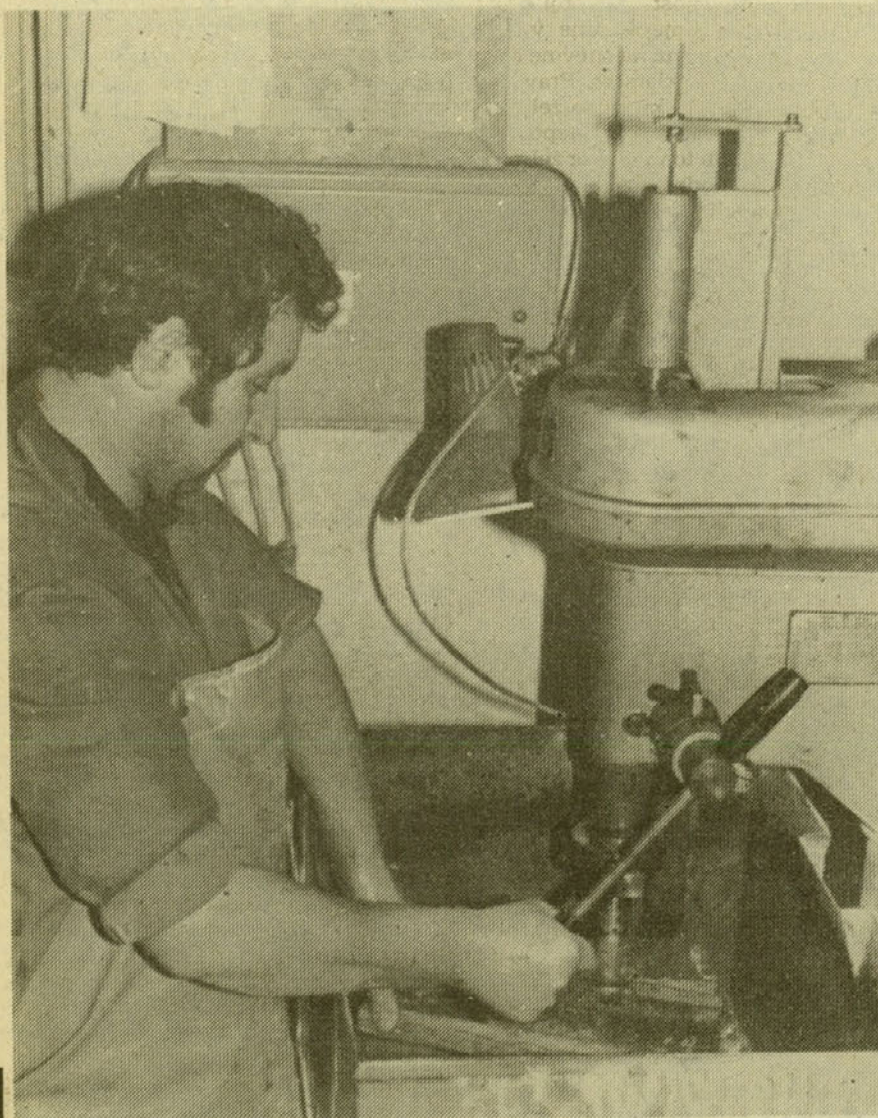
Ob tem se moramo zavedati, da je priznavanje z delom pridobljene delovne zmožnosti dvorezen meč. V pogojih slabe kvalifikacijske strukture ali sestave zaposlenih lahko predstavlja to kratkoročno rešitev. Dolgoročno pa bi vendarle morali stremeti za tem, da bi si delavci pridobivali ustrezno strokovno izobrazbo za dela in naloge, ki jih opravljajo. Z delom pridobljene delovne zmožnosti se namreč v nobe-

nem primeru ne more izenačevati s strokovno izobrazbo, čeprav jo lahko nadomesti, kadar je tako določeno v razvidu del in nalog.

Pravilnik o načinu, postopku in kriterijih za ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti smo sprejeli že v začetku letošnjega leta. Z njim smo predvsem želeli uvesti več reda v sedanje dokaj neurejene oblike priučevanja oziroma strokovnega usposabljanja. Po pravilniku lahko zahteva uvedbo postopka za ugotavljanje z delom pridobljene delovne zmožnosti delavski svet, komisija za delovna razmerja in tudi delavec, ki želi dokazati, da je usposobljen za opravljanje določenih del in nalog. Vendar do sedaj niso pokazali pretiranega zanimanja za preverjanje z delom pridobljene delovne zmožnosti. Vzrok za to je najbrž v tem, da od delavcev, ki ne izpolnjujejo

Zadnje čase je vse več takšnega dela, to je peskanja izdelkov - foto Z. Novak

Vrivanje grl steklenic je z novim diamantnim strojem produktivnejše - foto Z. Novak

pogojev zahtevane strokovne izobrazbe za opravljanje določenih del in nalog, ne zahtevamo, naj si v določenem času manjkajočo izobrazbo pridobijo.

■ Prav zato je vse pohvale vredna pobuda, ki sta jo za preizkus z delom pridobljene delovne zmožnosti dala naša sodelavca iz lesne strugarne Roman Lončarič in Anton Rajher. Uspešno sta opravila vse praktične naloge, ki jih je s posebnim programom predpisala strokovna komisija. Prav tako sta samostojno preštudirala vso potrebno literaturo za teoretični del preizkusa in ga uspešno opravila. Pri tem sta se zelo potrudila in menimo, da sta lahko za zgled ter spodbudo vsem ostalim delavcem. Za uspešno opravljeni preizkus in s tem z delom pridobljeno delovno zmožnost za dela in naloge lesnega strugarja jima iskreno čestitamo!

JASNA REBERNJAK

Sporočilo

Predstavitev LB – Splošne banke Celje

Na tradiciji hranilništva, ki je pred 120 leti vzniklo v Celju, je nastala sedanja regijska matična banka Ljubljanska banka – splošna banka Celje. Deluje na območju šestih občin celjske regije: Celje, Laško, Slov. Konjice, Šentjur, Šmartno in Žalec. Banka posluje predvsem s sredstvi ozdov in občanov, ki jih v skladu s potrebami usmerja ter tako posredno izboljšuje življenjske pogoje in delovne pogoje zaposlenih ter drugih občanov.

Hitremu razvoju v sedemdesetih letih je sledila tudi celjska banka in krepila svojo finančno funkcijo. O njeni moči in velikosti govorijo naslednji podatki:

- bilančna vsota 35 milijard dinarjev,

- 425 članic s področja gospodarstva in negospodarstva;

- blizu 400 tisoč odprtih računov občanov;

- široka mreža poslovnih enot: Celjska mestna hranilnica, 7 ekspozitur in 18 agencij;

- nadalje 17 hranilnih blagajn v ozdih, 92 pionirskih hranilnic in 2 mladinski hranilnici;

- 557 redno zaposlenih, od tega večji del na poslih z občani.

V poslovanju banke so bile dosežene globalne in kakovostne spremembe. Vendar so bila vseskozi v ospredju prizadevanja za hitrejšo gospodarsko rast: v zadnjem obdobju pa banka v skladu s stabilizacijskimi programi vlaga največ v pospeševanje izvoza in v preskrbo regije s hrano. Z bančno pomočjo ustvarijo članice naše banke okrog 90 milijonov dolarjev deviznega priliva, regija pa je zadovoljivo preskrbljena z osnovnimi kmetijskimi pridelki.

Poleg gospodarstva je njena skrb usmerjena v poslovanje z občani, saj predstavljajo prihranki občanov 30 odstotkov od vsega zbranega denarja v banki. Za sredstva občanov je bila značilna izjemno hitra rast, saj so se v zadnjih desetih letih povečala kar za petnajstkrat. Takšne uspehe je dosegla predvsem zaradi prilaganja ponudbe storitev občanom in z akcijami nakazovanja raznovrstnih osebnih prejemkov in dohodkov preko banke.

Ljubljanska banka – Splošna banka Celje je prva banka v državi, ki je razvijala in dosegla tudi velike uspehe na področju vzgoje mladih ljudi za varče-

vanje. Na vseh šolah našega območja je organizirano varčevanje v pionirskih hranilnicah, ki zelo uspešno delujejo.

V želji, da bi vsakemu občanu priskočili na pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov, Ljubljanska banka – Splošna banka Celje že vrsto let razvija različne načine kreditiranja vseh vrst stanovanjske graditve. Tako je nastala vrsta pravilnikov, ki v raznih oblikah prispevajo k hitrejšemu reševanju stanovanjskih problemov.

V prvi vrsti je tu pravilnik, ki je namenjen delovnim organizacijam in po katerem te lahko vežejo sredstva stanovanjskega dela sklada skupne porabe z namenom, da vezana sredstva oplemenitijo in tako pridobijo posojilo, ki ga lahko namenijo bodisi za nakup stanovanj za delavce, bodisi za delitev teh sredstev tistim delavcem, ki z individualno gradnjo stanovanjskih hiš, z nakupom stanovanj ali s

prenovo že obstoječih stanovanjskih hiš sami rešujejo svoje stanovanjske probleme. Pri vezavi teh sredstev lahko delovna organizacija po 12-mesečni čakalni dobi pridobi 150% posojila na vezani znesek, pri daljši čakalni dobi pa odstotek posojila ustrezno raste, tako da znaša pri 36 mesecih že 240%.

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu in samoupravni akti, ki urejajo to področje, uveljavljajo tudi načelo, da mora vsakdo glede na svoje možnosti prispevati lastna sredstva za izboljšanje svojih stanovanjskih razmer in za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja. Ena izmed oblik, ki je občanu v pomoč pri uresničitvi tega načela, je **namensko varčevanje!**

Občan, ki namensko varčuje dinarska sredstva, dobi po končani varčevalni dobi in vrača posojilo po naslednji lestvici:

Varčevalna doba	Posojilo, izraženo z odstotkom od privarčevanega zneska (brez obresti)		Doba vračanja posojila za izračun mesečne anuitete prvih 5 let		Dejanska doba vračanja posojila
	Z rednimi mesečnimi pologi	Z enkratnim pologom	Let	Let	
2	140%	180%	12	11	-
3	190%	230%	14	12	6
4	240%	290%	16	14	-
5	300%	360%	18	15	5
6	400%	470%	20	16	9
7	450%	530%	22	18	1
8	500%	600%	23	18	9
9	550%	700%	24	19	2
10 in več	600%	800%	25	20	-

Občan vrača posojilo v mesečnih anuitetah, ki so prvih pet let odplačevanja nižje, po petih letih se mesečna anuiteta poveča za 12,5 odstotka, po desetih letih se mesečna anuiteta poveča za 12,5 odstotka prve mesečne anuitete.

Posojilo, pridobljeno iz namenskega varčevanja, lahko občan porabi za nakup stanovanja, za gradnjo ali prenavo stanovanjske hiše, za nakup komunalno urejenega zemljišča za gradnjo ali samo za njegovo komunalno ureditev pa tudi za plačilo lastne udeležbe pri pridobitvi stanovanjske pravice na družbenem stanovanju.

Seveda je namensko varčevanje namenjeno predvsem tistim, ki dolgoročno načrtujejo izboljšanje svojih stanovanjskih razmer.

Kadar pa nastopijo problemi, ki jih

je potrebno razrešiti v krajšem času, sta za to primerni predvsem dve obliki kreditiranja.

Prva je **vezava dinarskih sredstev**, pri kateri lahko občan pridobi 220% posojila na vezani znesek, dobo odplačila pa si izbere sam od 2 do 15 let, odvisno od kreditne sposobnosti in volje posameznega posojilojemalca. Doba vezave dinarskih sredstev je leto dni daljša od dobe odplačevanja posojila.

Druga oblika je posojilo, ki ga pridobi občan na podlagi **prodaje tuje valute**. Višina posojila je v tem primeru 120%, dinarsko protivrednost tuje valute pa občan porablja takoj, vendar dokumentarno tako kot posojilo. Odplačilna doba je največ 7 let.

Obrestna mera za vse našete vrste posojil je 5%. Za vse veljajo tudi naslednja enotna merila:

● Pred uveljavitvijo posojila mora vsak občan predložiti vso dokumentacijo, ki jo zahteva pravilnik. To je predvsem gradbena dokumentacija, ki je različna, kot so različni nameni, za katere je možno posojilo dobiti, dokumenti za ugotovitev kreditne sposobnosti prosilcev in tisti, ki služijo za zavarovanje posojila.

● Mesečna anuiteta za vsa ta posojila ne more biti nižja od 500 dinarjev.

● Poraba vseh posojil poteka dokumentarno na podlagi predloženih računov, situacij ali pogodb.

Nanizali smo samo nekatere vrste posojil in opozorili na njihove bistvene značilnosti, zato pripišimo še to, da v Poslovni enoti za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo v LB Splošni banki Celje, Vrnčeva 1, deluje informativna služba za stanovanjska posojila.

Naši delavci vas bodo seznanili z vsemi možnostmi in vam tudi ustrezno svetovali, saj vemo, da je ta informacija

nepopolna zaradi omejenega prostora, ki nam je na razpolago in zaradi čisto različnih problemov, ki pestijo vsakogar, ki sam rešuje svoje stanovanjsko vprašanje.

Še hitreje boste dobili zaželeno podatke v bančni enoti na vašem področju.

LJUBLJANSKA BANKA
SPLOŠNA BANKA CELJE

PRAKTIČNI PRIMER

Varčevalna doba - let	Mesečni polog	Privarč. znesek	Odstotni delež posojila na privarčevani znesek	Posojilni znesek	Mesečna anuiteta (obrok)			Dejanska doba odplač.
					5 let	od 5-10 let	nad 10 let	
2 leti	2.000	48.000	140%	67.200	1.269	1.428	1.587	11
4 leta	2.000	96.000	240%	230.400	4.348	4.892	5.436	14

Varčevalna doba - let	Enkratni polog	Privarč. znesek	Odstotni delež posojila na privarčevani znesek	Posojilni znesek	Mesečna anuiteta (obrok)			Dejanska doba odplač.
					5 let	od 5-10 let	nad 10 let	
2 leti	100.000	100.000	180%	180.000	3.397	3.822	4.247	11
4 leta	100.000	100.000	290%	290.000	5.473	6.158	6.843	14

Privarčevani znesek z obrestmi vred lahko posojiljemalec dvigne v gotovini. Posojilni znesek posojiljemalec uporablja na podlagi predračunov in računov.

Kadrovske zanimivosti

V septembru 1737 delavcev

V septembru je bilo zaposlenih v naši steklarni 1737 delavcev, od tega v tozdu Osnovna izdelava 447, v tozdu Dodelava 179, v tozdu Kristal 428, v tozdu Dekor 184, v tozdu Servisne dejavnosti 83, v tozdu Delavska restavracija 23, v tozdu Naše staklo 12, v tozdu Dalmacijakristal 108, v tozdu Tehnokristal 80 in v delovni skupnosti skupnih služb 193. V septembru je prišlo med nas 53 novih delavcev, 8 delavcev pa nas je zapustilo.

Prišli

V septembru so prišli med nas: v tozdu Osnovna izdelava - za krogličarja Mladen Herek in Stjepan Zagorščak, za odnašalce Ivan Antolič, Mladen Bednikovič, Ivan Bolarič, Stanko Drnški, Stanko Galun, Ivan Halužan, Vladimir Stuhne in Antun Zidar, za pripravnike Jožko Kolar, Branko Novakovič, Franc Zupanec in Alojz Živičnjak ter za talilca stekla na električni in plinski kadni peči Dragutin Crnogaj; v tozdu Dodelava - za brisalko stekla Marija Drevljak, Marija Hajnšek, Vida Mikša in Helena Solman, za brusilca II v grobi brusilnici Franc Ivič, za izdelovalca kartonske embalaže Franc Hajnšek in steklobrusilko I Helga Križan; v tozdu Kristal - za pripravnike Slavica But, Janko Jagič, Berka Jamnikar Betka, Lidija Jutriša, Marjan Kovačič, Marko Kovačič, Lavra Kozlevčar, Marinka Krobat, Jožica Kropec, Damjana Mikolič, Danica Mlinarič, Slavica Osek, Polonca Plemenitaš, Nada Štruklec, Ruzica Tatarevič in Štefka Tadina ter za žigosarico pa-

pirja Brigita Pongračič; v tozdu Dekor - za brisalko-čistilko modelov Edita Leskošek, za pripravnike Boris Ceraj, Marija Kunej, Anica Požeg, Darko Rupret in Franc Valenčak; v tozdu Servisne dejavnosti - za ključavničarja I Tomislav Kučič, za ključavničarja II Darko Kajba in Aleksander Kidrič, za pripravnika Miran Grobin in Drago Krivec; v tozdu Delavska restavracija - za natararico Anica Novak; v Delovno skupnost skupnih služb - za čistilko pisarn Rozalija Barič, za referenta za varstvo pri delu Albin Šrampf, za pripravnika Aleksandra Turnšek in za skladiščnega delavca Vincenc Drogenik, ki je bil premeščen iz tozda Osnovna izdelava.

Vsem novim članom našega steklarskega kolektiva želimo kar največ delovnih uspehov in da bi se prijetno počutili v naši steklarni!

Odšli

V septembru so nas zapustili: iz tozda Osnovna izdelava - krogličar Vin-

cenc Drogenik, ki je bil premeščen v delovno skupnost skupnih služb, odnašalci Jurij Cmerek, ki se je upokojil, in Albin Drogenik ter Milenko Mikša, ki sta bila izključena, ter pomočnik Josip Čoh, ki se je upokojil; iz tozda Kristal - čistilka prostorov Josipa Halužan, ki je odpovedala delovno razmerje, pomočnik I Marija Ivanovič, ki se je upokojila, steklobrusilki I Milena Polajžer, ki je bila izključena, ter Josipa Žlabravec, ki je odpovedala delovno razmerje, in vribovalec I Antun Mikša, ki je bil izključen.

Poročila se je

V septembru se je poročila Lidija Resnik - poročena Klaužar.

Novoporočenki iskreno čestitamo in ji želimo na novi življenjski poti vse najlepše!

Rodili so se

V septembru so se rodili našim sodelavkam in sodelavcem: Bojan Bojnšek - Urškin sin, Janja Galun - Alojzova hči, Ksenija Klaužar - Vidina hči, Bojan Manjič - Radivojev sin, Anja Ogrinc - Ernina hči, Blaženka Podhraški - Albertova hči in Natalija Valenčak - Nadina hči.

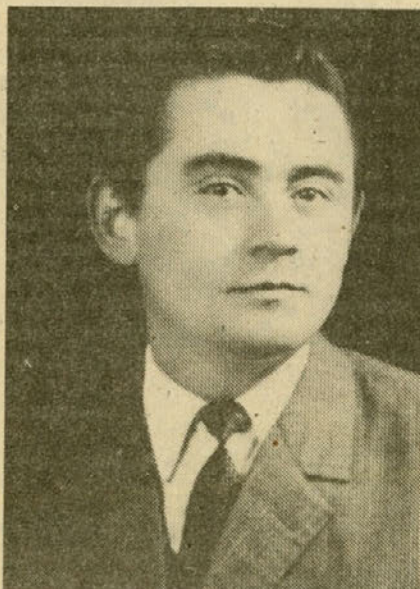
Vsem staršem za veseli dogodek čestitamo, novorojenčkom pa želimo mnogo sreče in zadovoljstva!

ZDENKA SITER

Starostno upokojena

Josip Čoh

Tudi naš sodelavec Josip Čoh iz tozda Osnovna izdelava je z veliko nestrpnostjo dočakal svojo redno upokojitev.

Zakaj se je tako veseil dneva upokojitve? Ker mu zdravje ni več dopuščalo, da bi opravljal svoje delo tako dobro in vestno, kot nekaj let prej...

Pepa, kot smo ga vsi klicali, se je rodil leta 1936 v vasi Prišlin. V mali domačiji, kjer je živel številna družina, je bil že kot otrok prisiljen, poiskati si delo. Dobil ga je leta 1949 v naši steklarni. Pepa pravi, da so to bili izredno težki časi; delovna disciplina in delovni pogoji so bili izredno težki, napredovanje pa je bilo odvisno od pridnosti in prizadevanosti.

V steklarno je prišel Josip delat kot stiskalec in odnašalec, vendar tega dela ni opravljal dolgo. Že leta 1950 je prišel za krogljarja in to delo vestno in marljivo opravljal vse do 1956. leta, ko je odšel v JLA. Po vrnitvi iz JLA 1958 se je zopet zaposlil v našem kolektivu in nekaj let pozneje napredoval v steklarskega pomočnika. Na tem delovnem mestu je ostal kot dober steklar vse do redne upokojitve 18. 9. 1984.

Pepa si je zgradil hišo v Malem Taboru, kjer danes živi s hčerko in uživa sadove svojega velikega truda in dela.

Naš sodelavec nam bo ostal še dolgo v spominu, saj je bil izredno dober tovariš in se ga bomo vsi steklarji še vedno radi spominjali.

Sodelavci peči, posebno pa brigada Draga Boršiča, želimo Pepku veliko zdravja in sreče z željo, da nas tudi pride kdaj obiskat.

Jože Hrepevnik-Ajna

Nedavno se je starostno upokojil naš sodelavec Jože Hrepevnik-Ajna. Bil je to delavec, ki je pripadal kolektivu z dušo in telesom in ki mu ni bilo žal časa za steklarno in za sodelavce.

Ajna se je rodil 9. 2. 1928 v Trziču kot sin kmečkih staršev. Po opravljeni osnovni šoli se je zaposlil v steklarni kot stiskalec in odnašalec. Kmalu je postal krogljar. Ko so 1945. leta steklarno požgali, je ostal doma. Družil se je z napredno mladino in se zaposlil pri milici. Leta 1946 se je vrnil v steklarno in začel kot gradbeni delavec. Že leta 1948 je bil premeščen v zmesarno za vlagalca zmesi in se obenem učil za topilničarja. Po odsluženem vojaškem roku 1958. leta je postal topilničar. I. peči. Leta 1974 je postal vodja topilničarjev. To delo je opravljal vse do upokojitve.

Sodelavec Jože je bil pri svojem delu velik praktik. Ljubil je peči in steklo. Najbolj je bil zadovoljen, kadar je bilo steklo »dobro« in je bil zato pohvaljen. Svoje praktično znanje je rad prenašal na mlajše, ki so mu za to hvaležni.

Najbolj je ostal Ajni v spominu dogodek, ko je pod I. pečo zapiral plin in tvegalo življenje. »Glavno, da se je vse dobro izteklo«, je komentiral, ko sem ga vprašal, kako je bilo takrat.

Tudi samoupravljanje mu ni bilo tuje, saj je bil Jože Hrepevnik član raznih komisij in delegat v delavskem svetu.

Sedaj, ko uživa sadove svojega dela, zivi Ajna srečen v svojem domu, kjer se ukvarja s svojim konjičkom, z izdelovanjem raznih predmetov za gospodinjstvo...

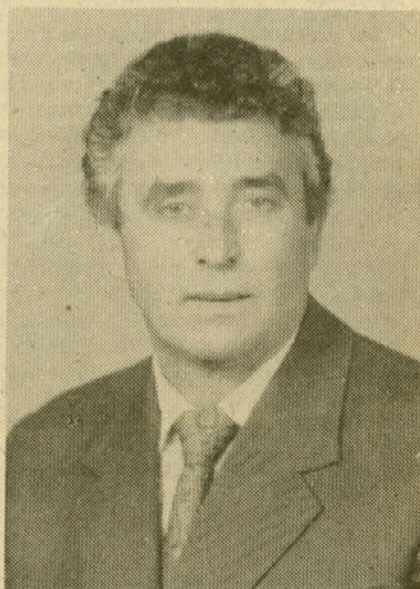
Med pogovorom mi je upokojeni sodelavec zaupal, da še vedno rad pride v steklarno in opazuje naš hiter razvoj, v kar je tudi sam veliko vložil. Zaželel nam je še veliko delovnih uspehov.

Tudi naša želja je, da bi bil še naprej zdrav in da bi še dolgo užival zasluženi pokoj. Veseli pa bomo, če se bo še kdaj oglasil med nami!

LEOPOLD OGRIZEK

Invalidsko upokojen

Vlado Rusl

Vlado Rusl se je rodil leta 1931 na Brestovcu. Družina je bila številna, saj je bilo devetero otrok. Njegov oče je bil priznani obrtnik, pa je Vlado ostal doma ter se učil za kleparja. Vso svojo mladost je preživel v očetovi delavnici, zato se je hitro naučil strokovnih prijemov oziroma dela, ki ga je spremljalo celo življenje.

Leta 1958 je Vlado poiskal zaposlitev v naši steklarni in postal vzdrževalec. Z zadovoljstvom je sprejel vsako delo, posebno kleparska dela na tovarniških strehah. Kar 18 let je opravljal vsa krovna dela v tovarni in še vsa druga mogoča dela, ki so bila potrebna pri vzdrževanju. Še danes bi upokojenega sodelavca morda videli na tovarniški strehi, če mu tega ne bi preprečila bolezen. Ni več zmožni hudih naporov, ki jih zahteva kleparsko delo. Srce ni zmoglo takšnih fizičnih obremenitev. Zato se je Vlado preusmeril na vzdrževanje steklarskega orodja, kar je od njega zahtevalo natančnost in strokovnost. Delo je vestno opravljal vse do časa, ko se mu je zdravstveno stanje toliko poslabšalo, da je bil postavljen pred najtežjo odločitvijo v življenju – operacija srca. Pogumno se je odločil za operacijo in zdravje se mu je izboljšalo, vendar pa srce le ne prenese več večjih naporov. Zato se je Vlado invalidsko upokojil. Zdaj živi na prijetni domačiji v krogu domačih in želimo mu, da bi še dolgo užival sadove svojega dela!

BORIS FUHRER

Športno srečanje s steklaro – Sijajem Hrastnik

Hrastničani boljši

Komisija za šport in rekreacijo je 29. septembra organizirala športno srečanje s steklarji Steklarne – Sijaja Hrastnik

Ob presenetljivo dobri udeležbi, se delovalo je kar 65 udeležencev iz naše steklarne, smo si najprej temeljito ogledali proizvodne obrte hrastniške steklarne. Presenečeni smo bili ob količinah stekla, ki ga izdelajo avtomati, ob tem pa ugotovili, da pri nas le niso tako težki delovni pogoji, kot so v Hrastniku.

V športnem srečanju, tekmovali smo v 9 panogah, od tega v 4 tudi ženske, so bili uspešnejši športniki gostitelji. Priznati moramo, da so bili hrastniški steklarji tokrat res bolje pripravljene, mi pa smo v nekaterih panogah popolnoma razočarani. S to zmago so steklarji iz Hrastnika že drugič osvojili prehodni pokal, za kar jim iskreno čestitamo!

Gostitelje moramo pohvaliti za res izjemno gostoljubje. Upamo, da se jim bomo lahko oddolžili prihodnje leto.

ko bomo gostitelji zopet mi: tudi na športnem področju.

Tekmovalni rezultati

Panoge	
S steklarne-Sijaj Hrastnik: steklarja Boris Kidrič	
Ribolov	23:20
Šah	3:1
Košarka, m	48:47
Nogomet	6:0
Kegljanje, m	567:491
Kegljanje, ž	396:326
Streljanje, m	623:620
Streljanje, ž	364:296
Balinanje	0:2
Pikado, ž	287:282
Pikado, m	544:371
Tenis, m	5:2
Tenis, ž	1:3

STIPE PEŠIČ

Srečanje mladih steklarjev

Letos v Humu na Sutli

Ovit v jutranjo meglo se je rojeval nov, lep dan. V Domu športov in kulture v Humu na Sutli pa je bilo že precej živahno. Bil je namreč 13. oktober, dan XI. športnih iger mladih steklarjev SR Hrvatske in SR Slovenije. Organizatorji so bili tokrat mladi iz steklarne »Straža«, sodelovali pa smo še Steklarna Hrpelje, Steklarna-Sijaj Hrastnik, »Steklo« Slovenska Bistrica. Steklarska šola Rogaška Slatina, Tovarna ravnega stekla Lipik, Tovarna kristala Samobor in Steklarna »Boris Kidrič« Rogaška Slatina.

Torej, tisto jutro se nas je zbralo približno 200 mladih steklarjev, da bi se pomerili v malem nogometu, namiznem tenisu, streljanju, pikadu in šahu.

Tekmovanja so trajala tja do 16. ure. Potem smo se vsi ponovno zbrali v Domu športov in kulture, da bi slišali razglasitev zmagovalcev, se dogovorili za naslednje srečanje, pogovorili med seboj, izmenjali izkušnje...

Mi, steklarji iz Rogaške, smo se dobro odrezali in v skupnem seštevku osvojili 3. mesto. Osvojili smo drugo mesto v malem nogometu, moškem in ženskem pikadu, streljanju za ženske

in tretje mesto v kegljanju za ženske ter v namiznem tenisu za moške. Skupni vrstni red pa je bil naslednji: 1. mesto Steklarna »Straža« s 35 točkami, 2. mesto Tovarna ravnega stekla – Lipik s 25 točkami in 3. mesto Steklarna »Boris Kidrič« Rogaška Slatina prav tako s 25 osvojenimi točkami.

Čeprav so zbrali mladi iz Lipika prav 25 točk, kakor smo jih mi, je 1. mesto njihovo. Računali smo po sistemu osvojenih prvih mest. Mi nismo osvojili nobenega, mladi iz Lipika pa so osvojili kar tri prva mesta. Priznanje za poštene športne boje pa je pripadlo mladim Samoborčanom.

Še enkrat želim pohvaliti naše fante in dekleta. Res so si vsi prizadevali, da bi storili vse najboljšje! Čeprav ni cilj takih srečanj le, da se borimo za prva mesta, smo bili vsi pravi pravcati športniki.

Mnogo smo si tudi povedali med tekmovanji, obnovili stara prijateljstva, sklenili nova, izmenjali izkušnje. Ob slovesu pa smo rekli:

»Lepo je bilo v Straži, naslednje leto pa se zagotovo dobimo v Hrpelju!«
BLAŽENKA ČOH

Zahvala

Ob tragični izgubi naše ljube hčerke Nataše Kunštek se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje ter jo pospremili na zadnji poti!

Posebna zahvala velja sodelavkam!

Žalujoče družine
Kunštek, Draškovič in Kavčič

Zahvala

Ob nenadni, prehitri in boleči izgubi drage žene, mame in stare mame Antonije Cerovski, ki nas je za vedno zapustila v 52. letu življenja, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani, jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje in vence ter izrekli sozaljje.

Posebna hvala godbi na pihala »Straža« ter donedavnim sodelavkam – rezalkam za podarjen venec in tolažilne besede!

Žalujoči mož Božidar, hčerke Antonija, Anica in Biserka, zeta Jožeta, vnuki in drugo sorodstvo.

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 120

Med reševalce nagradne križanke št. 120 bomo z žrebom razdelili za 490 dinarjev nagrad in sicer: prvo nagrado 200 dinarjev, drugo nagrado 160 dinarjev in tretjo nagrado 130 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev.

Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica Talcev 1, ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vходу v steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na ovojnico s križanko: »Za nagradno križanko št. 120!« Rešitve je treba oddati do 15. novembra.

Sestavljenec križanke se vsem reševalcem opravičuje zaradi neljube pomote pri sestavljanju križanke.

Žreb je takole razdelil nagrade za reševalce nagradne križanke št. 119: prvo nagrado 200 din prejme Silva Medved, drugo nagrado 160 din prejme Samo Siter, tretjo nagrado 130 din pa prejme Franc Osenjak. Nagrajencem čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 119 – vodoravno: kartonažar, internat, UE, SŠ, viadukt, SDK, Toman, Igo, Meir, elan, psalter, U, Katona, Olt, Ot, L, evans, garaža, as, omaka, kosec, rt, Emona, I, sekač, kikiriki, krater, terarij, antika, aralija.

				BOR	NAŠ OTOK	ORKAN	MOČ, JAKOST	NAŠ NAJVEČI POLOTOK	LJUDSKA TEHNIKA	PRIPAD- NICA NOMADOV	IGRALKA RINA	KONTI- NENT	ODSOT- NOST V ČASU ZLOČINA
ANTIČNI GRŠKI FILOZOF OS. ZAJINEK													
NEMČINA	VRTNA HIŠICA	TRDA KOVINA SPRETNJA PREVARA						AFRIŠKA DRŽAVA					
SLANO JEZERO BLIZU VOLGO- GRADA				TELESNA STRAŽA						IVAN BRATKO PRIVRŽE- NEC LEPEGA			
FRANC. OTOK						PLANOTA V BELGINI							
MAHILO IZ MAKI				OSEBNI ZAJINEK				CIMOSOV AVTO				V STGR. MITOLO- GI SIN ZEUSA	
VEŠOLJ- SKO VOZILO				REKA V ITALIJI		NENŠKI PESNIK SEBASTIAN ILONKA					KALIJI VRSTA MIŠI		
STEKLAR	LETNI ČAS	ZNAK V MATEMA- TIKI	SESTA- NEK	PREDNIKI NA NAŠEM OZEHLJU				ČMERAV ČLOVEK					
ZVEZA KOMUNI- STOV SLOVENIJE				SLOV. IGRALEC (MIHA)				GRŠKA SV. GORA					
SMUČARKA EPPEL				SKRBAŠANG M. IME				ROMAN. NIKALNI- CA		VEZNIK	VIROVI- TICA	OSEBNI ZAJINEK	
VRSTA ZACIMBE							SLOG UMETNO- STI V 17. STOLETIJU						
PUSČAV- SKA PLANOTA V ČILU							DELATEC NA DNINI						

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Župančič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Franc Vehovar. Tajnica uredništva Vida Juhart – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2000 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana.